

Dansk Erhvervs NøgletalsNyt

Høj dansk jobvækst

Af: Seniorøkonom Kristian Skriver og cheføkonom Tore Stramer

Der er fortsat varme på det danske arbejdsmarked, da lønmodtagerbeskæftigelsen steg med 4.400 personer fra december til januar. Det er overraskende, at beskæftigelsen fortsat stiger selvom inflationskrisen raser i både Danmark og udlandet. Det virker næsten som om at arbejdsmarkedet trodser tyngdekraften i øjeblikket. Inflationskrisen og de høje renter tager fart af dansk økonomi. Men modvinden til arbejdsmarkedet har ikke umiddelbart smittet af på beskæftigelsen, der fortsat stiger. På sigt venter vi dog fald i beskæftigelsen.

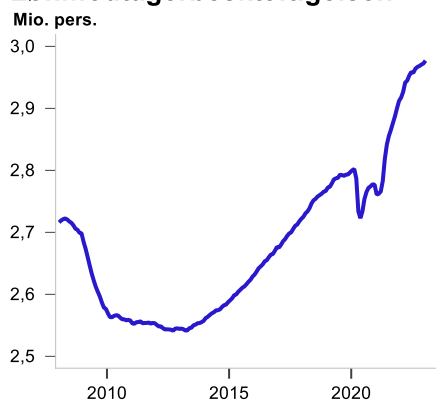
Det samme venter Regeringen, der i denne uge udsendte en ny prognose for dansk økonomi. De venter, at beskæftigelsen vil falde med 11.000 personer i år og yderligere 17.000 i 2024. Det må betegnes som en forholdsvis beskeden nedgang fra det nuværende rekordhøje beskæftigelsesniveau.

I prognosen ventes dansk økonomi at vokse med 0,2 pct. i år. Det dækker dog over, at dansk økonomi sluttede 2023 med høj vækst. Derfor vil en vækst på blot 0,2 pct. i år reelt indebære, at dansk økonomi skrumper i løbet af året. Nedgangen i dansk økonomi ventes tilmed at være ret kortvarigt. Dansk økonomi ventes igen at vokse med 1,5 pct. i 2024.

Der er ikke de store problemer for de offentlige finanser i øjeblikket. I 2022 var overskuddet på de offentlige finanser intet mindre end 93 mia. kr. Det er fremgangen på arbejdsmarkedet, der er med til at sikre det overraskende store overskud i 2022. På trods af overskuddet er overraskende stort, skal der ikke lempes på finanspolitikken. Kapacitetspresset er fortsat stort i dansk økonomi. Yderligere finanspolitiske lempelser vil øge kapacitetspresset og på sigt prispresset.

Nøgletal	Side
Ny økonomisk prognose fra Regeringen venter jobtab	2
4.400 flere jobs i januar – overraskende fremgang	3
Forbrugertilliden i bedring, men det sker i sneglefart	4
Overskuddet på de offentlige finanser var 93 mia. kr. i 2022	5

Lønmodtagerbeskæftigelsen

Kilde: Statistics Denmark, Macrobond, Dansk Erhverv

Ny økonomisk prognose fra Regeringen venter jobtab

Regeringen præsenterede i denne uge en prognose for dansk økonomi, der må siges både at være både optimistisk og fortrøstningsfuld. Konkret forventer Regeringen, at BNP vokser med 0,2 pct. i år og 1,5 pct. i 2024.

Prognosen dækker over, at Regeringen forventer, at den økonomiske aktivitet vil aftage her i starten af 2023. Der er dog tale om en svag nedgang, der tilmed sker fra et meget højt niveau. Nedgangen forventes dertil at være relativt kortvarig, i og med der forventes en fornyet fremgang i BNP på 1,5 pct. i 2024. Udviklingen dækker over en svag fremgang i privatforbruget og eksporten, mens boliginvesteringerne og erhvervsinvesteringerne ventes at falde mærkbart i særligt 2023.

Svag vending i sigte på arbejdsmarkedet

Beskæftigelsen ventes at falde med 11.000 personer i år og 17.000 i 2024. Det må betegnes som en forholdsvis beskedne nedgang fra det nuværende rekordhøje beskæftigelsesniveau. Til sammenligning steg lønmodtagerbeskæftigelsen alene med 4.400 personer i januar i år.

Det betyder også, at der ikke er udsigt til, at presset på arbejdsmarkedet igen normaliseres i prognoseperioden. Beskæftigelsen vil fortsat ligge over det niveau, som er foreneligt med en stabil udvikling i både inflationen og lønningerne i hele prognoseperioden.

Fortrøstningsfuld prognose og optimistisk syn på usikkerheden

Midt i en tid med inflationskrise, en ulmende bankkrise i USA, fortsat krig i Ukraine og et presset boligmarked forventer Regeringen en forholdsvis blød og kortvarig landing i dansk økonomi. Jeg håber naturligvis, at Regeringen får ret i deres fortrøstningsfulde prognose, men det er godt nok usikkert.

Risikobilledet beskrives ordret som velafbalanceret i Regeringens prognose. Jeg ville ønske, jeg besad samme optimistiske humør som økonomerne i Økonomiministeriet. Set fra mit skrivebord er risikobilledet langt fra velafbalanceret, men tværtimod tydeligt negativt. Helt åbenlyst risikerer den ulmende bankkrise i USA at udløse en omfattende finansiell krise. Det er en alvorlig bekymring, da store finansielle kriser erfaringsmæssigt er forbundet med større og længerevarende økonomiske tilbageslag.

Dertil kan inflationen både herhjemme og i udlandet langt fra siges at være under kontrol. Der er simpelthen en meget reel risiko for, at inflationen ikke falder som ventet i Regeringens prognose. Det er en risiko, der skal tages særdeles alvorligt, da en fortsat høj inflation vil tynde væksten og stabiliteten i dansk økonomi. Kombinationen af et fortsat mærkbart pres på arbejdsmarkedet og en høj inflation øger risikoen for en selvforstærkende løn-pris-spiral. Risikoen stiger desværre, jo længere tid inflationen er høj.

4.400 flere jobs i januar – overraskende fremgang

Lønmodtagerbeskæftigelsen i Danmark steg med 4.400 personer i januar. Bortset fra et fald i juli 2022 er lønmodtagerbeskæftigelsen steget 24 måneder i træk. Det bringer beskæftigelsen op til et nyt rekordhøjt niveau.

Det er overraskende, at beskæftigelsen fortsat stiger selvom inflationskrisen raser i både Danmark og udlandet. Inflationskrisen og de høje renter tager fart af dansk økonomi. Det har allerede smittet af på arbejdsmarkedet, hvor ledigheden er steget de seneste fire måneder. Men modvinden til arbejdsmarkedet har ikke umiddelbart smittet af på beskæftigelsen, der fortsat stiger.

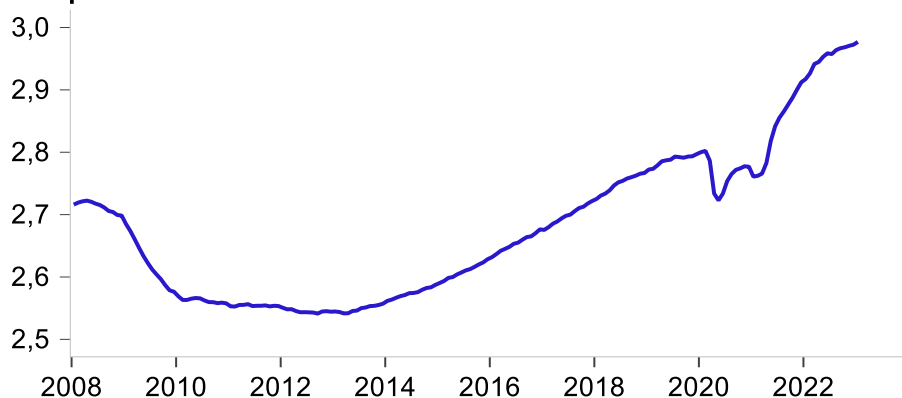
Fremgangen dækker over stigende beskæftigelsen indenfor Offentlig administration, forsvar og politi på 1.041 personer, mens beskæftigelsen indenfor transportbranchen steg med 1.260 personer i januar.

I løbet af 2023 venter vi dog, at beskæftigelsen falder. Flere fremadskuende nøgletal peger mod færre jobs. Det ses mest tydeligt i antallet af jobopslag, der er faldet kraftigt siden begyndelsen af 2022. Samtidig er beskæftigelsesforventningerne indenfor industri, byggeri og detailhandel negative, hvilket plejer at være en solid strømpil på hvad der er i vente.

Enden på jobfesten er nær, og vi venter to år med faldende beskæftigelse. Det er høj inflation, de høje renter samt svækkede udsigter på flere vigtige danske eksportmarkeder, der vil få beskæftigelsen til at falde. Den høje inflation reducerer købekraften hos forbrugerne, hvilket har medført en mere afdæmpet udvikling i privatforbruget. Dertil vil de markant højere renter lægge en dæmper på byggeriet. Der er betydelig risiko for recession på flere af de vigtigste danske eksportmarkeder i Tyskland, Sverige og Storbritannien. Når der er økonomisk tilbagegang på de danske eksportmarkeder, giver det dårlige afsætningsmuligheder for de danske virksomheder.

Lønmodtagerbeskæftigelsen, sæsonkorrigeret

Mio. pers.

Kilde: Statistics Denmark, Macrobond, Dansk Erhverv

Forbrugertilliden i bedring, men det sker i sneglefart

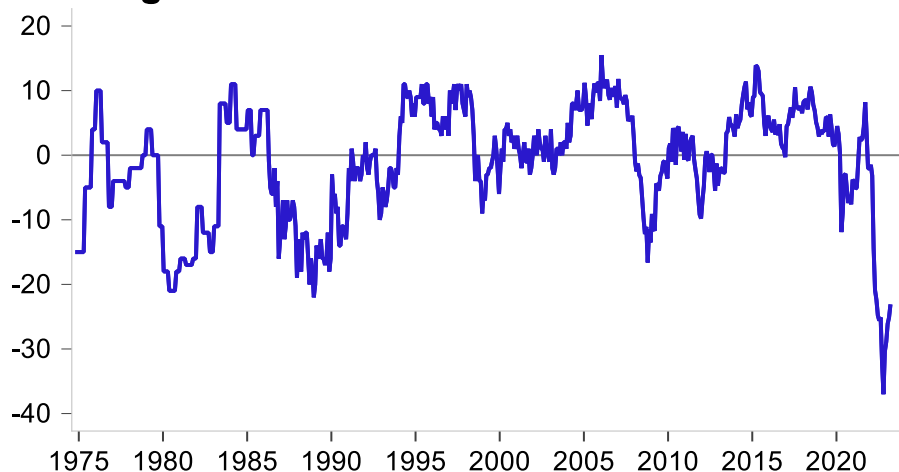
Forbrugertilliden i Danmark var -23,1 i marts. Det er højere end i februar, hvor forbrugertilliden var -25,1. Forbrugertilliden er tiltaget siden bunden i oktober. Det skyldes primært fremgang i forbrugernes vurdering af Danmarks økonomiske situation i dag sammenlignet med for et år siden og forbrugernes forventninger til Danmarks økonomiske situation om et år sammenlignet med i dag.

Den tiltagende optimisme skal ses i lyset af, at el- og gaspriserne ikke er steget kraftigt hen over vinteren, som ellers var frygtet. Tværtimod. El- og gaspriserne er faldet markant de seneste måneder, og det har unægteligt lettet de privatøkonomiske bekymringer mange.

De lavere energipriser får forbrugerne til at være mere positive om de økonomiske udsigter. Forbrugerne er så småt begyndt at genfinde optimismen efter lavpunktet i oktober, men det sker i sneglefart. Der er lang vej igen før optimismen for alvor er tilbage i de danske forbrugere. Det er tydeligt, at pessimismen har bidt sig fast hos forbrugerne.

På trods af at det værste sortsyn er ved at lette, er forbrugerne fortsat meget pessimistiske. Selvom forbrugertilliden er steget siden oktober, har vi før 2022 aldrig tidligere set forbrugertilliden på et så lavt niveau som i marts. Selv de værste måneder under finanskrisen i efteråret 2008, hvor der var stor usikkerhed om den finansielle stabilitet, var forbrugerne mindre pessimistiske end i dag.

Forbrugertilliden i Danmark

Kilde: Statistics Denmark, Macrobond, Dansk Erhverv

Overskuddet på de offentlige finanser var 93 mia. kr. i 2022

Overskuddet på den offentlige saldo i Danmark var 93 mia. kr. i 2022. Det er lidt højere end i 2021, hvor overskuddet på den offentlige saldo var 91 mia. kr.

Det store overskud på de offentlige finanser er mildt sagt imponerende. Det er fremgangen på arbejdsmarkedet, der er med til at sikre det overraskende store overskud i 2022. Beskæftigelsen er rekordhøj, hvilket sikrer store indtægter fra personindkomstskatter. Dertil sikrer lav ledighed færre udgifter til dagpenge. Samtidig har forbruget været højt, hvilket har sikret flere indtægter fra moms.

Det er kommet bag på alle, at beskæftigelsen steg så kraftigt i 2022, og det har været med til at sikre et stort overskud på de offentlige finanser. Indtægterne fra aktieindkomstskatten var også pæne, fordi de danske selskaber udbetalte store udbytter i 2022.

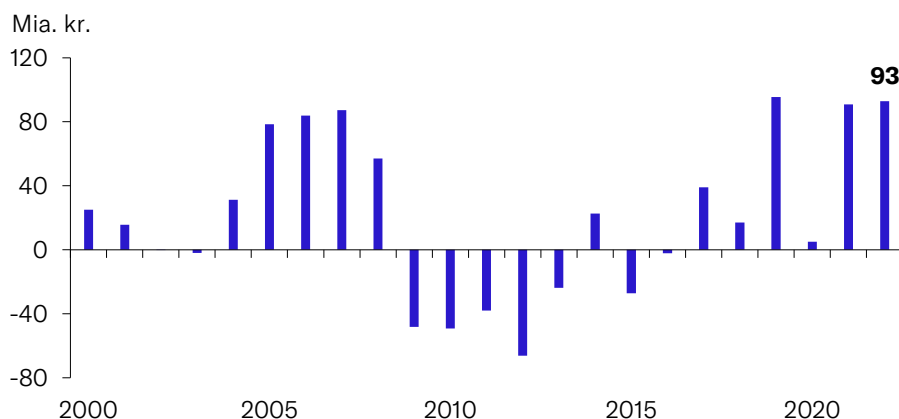
Det er bemærkelsesværdigt, at overskuddet var i 2022 højere end i 2021 på trods af at indtægterne fra pensionsafkastskatten faldt fra 63,8 mia. kr. i 2021 til kun 11,3 mia. kr. i 2022.

Ikke rette tid til finanspolitiske lempelser

Det store overskud på de offentlige finanser betyder dog ikke, at der er plads til finanspolitiske lempelser. Kapacitetspresset i dansk økonomi er højt, og der er få ledige hænder. Finanspolitiske lempelser vil øge kapacitetspresset i dansk økonomi yderligere, og samtidig være med til at presse inflationen op. Eventuelle finanspolitiske lempelser bør først sættes ind, hvis ledigheden stiger markant og kapacitetspresset lettes. I stedet er der behov for en stram finanspolitik.

Derfor er der også meget positivt, at Regeringens Finanslovsforslag lægger op til at dæmpe kapacitetspresset i dansk økonomi ved at stramme finanspolitikken. Regeringen går den helt rigtige vej med et stramt finanslovsudspil. Den stramme finanslov er med til at lægge en dæmper på prispresset i dansk økonomi. Det er tiltrængt set i lyset af at inflationen var 7,6 pct. i februar. Konkret dæmpes kapacitetspresset 0,9 procentpoint målt ved den ét-årige finanseffekt.

Overskud på den offentlige saldo, mia. kr.

Kilde: Danmarks Statistik

Kontakt

Henvendelser angående Dansk Erhvervs NøgletalsNyt kan ske til cheføkonom Tore Stramer på tstr@danskerhverv.dk og tlf. 3374 6107 eller seniorøkonom Kristian Skriver på kso@danskerhverv.dk og tlf. 3374 6033.